

LAZDIJŲ R. ŠVENTEŽERIO MOKYKLOS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbuotojų etikos kodekse (toliau – DEK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi pedagogai ir darbuotojai.

2. DEK skiriamas tam, kad padėtų Lazdijų r. Šventežerio mokyklos (toliau–Mokykla) pedagogams ir kitiems darbuotojams suprasti profesines etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, bei padėtų jas spręsti.

3. DEK papildo pedagogų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme, Mokyklos nuostatuose, Mokyklos vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. KAI KURIOS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Pedagogų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešajame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukiantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. DEK paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas Mokyklos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti profesinės etikos požiūriu vengtiną elgesį.

5. Esamiems ir naujai priimamiems pedagogams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę.

6. Padėti įstaigos pedagogams ir darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečias gyvenimo situacijas, kuriose iškyla etinio pobūdžio klausimai.

7. Vienas svarbiausių tikslų – prevencinio vaidmens svarba neetiško elgesio pasireiškimams.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

9. Pedagogai ir darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti Mokyklos siekius, garbingai atstovauti įstaigai vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jos vardą.

10. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginėse instrukcijose numatytas funkcijas.

11. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

11.1. pagarbos;

11.2. teisingumo;

11.3. žmogaus teisių pripažinimo;

11.4. atsakomybės;

11.5. sąžiningumo;

11.6. atidos ir solidarumo.

12. Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su

mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

13. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus.

14. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

15. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.

16. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktinaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.

17. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

18. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo ir darbuotojo siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama įstaigos, kurioje pedagogas dirba, savivaldos institucijų ir įstaigos vadovo sudarytos etikos komisijos nuomonė.

V. UGDYMO/(-SI) IR DARBO ETIKA

19. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, pedagogai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

20. Būtina laikytis Duomenų apsaugos įstatymo nuostatų.

21. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

VI. KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

22. Būtina DEK priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

23. Priimtas DEK skelbiamas viešai Mokyklos internetiniame puslapyje. Mokyklos bendruomenė įsipareigoja gerbti DEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

24. DEK vykdymo priežiūrą atlieka atstovavimo pagrindu sudaryta etikos priežiūros komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš 5 įstaigos darbuotojų.

25. Sankcijos už darbuotojų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.). Kodekso priežiūrą vykdančios etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti bei kitais atvejais.

26. DEK negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms pedagoginėms vertybėms atvejų, todėl etikos komisija, nagrinėdama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio darbuotojų etikos kodekso nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis suderinamas su etikos kodekso pripažintomis pamatinėmis akademinės etikos vertybėmis ir gali būti toleruojamas.

27. DEK, priimtas kaip Mokyklos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų, turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

VII. KODEKSO PRIEŽIŪRA

28. DEK priežiūrą atlieka Komisija.

29. Komisija savo veikloje vadovaujasi Etikos kodekso nuostatomis.

VIII. KOMISIJOS FUNKCIJOS

30. Komisija svarsto pasiūlymus tobulinti DEK arba pati inicijuoja jo papildymus bei pataisas ir teikia juos tvirtinti Mokyklos direktoriui.

31. Komisija priima ir svarsto pareiškimus apie Mokyklos pedagogų, darbuotojų, mokinių, jų tėvų DEK nuostatų pažeidimus.

IX. KOMISIJOS SUDARYMAS IR DARBO ORGANIZAVIMAS

32. Komisija susideda iš penkių nuolatinį narių. Komisijos sudėtį ir komisijos pirmininką tvirtina Mokyklos direktorius.

33. Nuolatiniam Komisijos nariui išėjus iš darbo Mokyklos direktorius paskiria naują Komisijos narį.

34. Komisijos posėdžiai kviečiami gavus pareiškimą arba siekiant inicijuoti DEK papildymus ar pataisas.

35. Komisijos posėdžius kviečia ir jiems vadovauja Komisijos pirmininkas. Jeigu gautas pareiškimas, susijęs su Komisijos pirmininku, posėdį kviečia ir jam vadovauja vyriausias amžiumi Komisijos narys.

36. Pareiškimus dėl Mokyklos bendruomenės nario etikos pažeidimų Komisijai gali teikti Mokyklos bendruomenės narys.

37. Pareiškimai dėl etikos pažeidimų įteikiami Komisijos pirmininkui raštu. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti pareiškimai. Anoniminiai pareiškimai nesvarstomi.

38. Pagrindai pradėti nagrinėjimą dėl DEK pažeidimo:
38.1. asmens (pareiškėjo) rašytinis pareiškimas;
38.2. pranešime pateikti faktai;
38.3. kiti atvejai.

39. Komisija privalo išnagrinėti gautą pareiškimą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Komisijos pirmininko) atsakyti pareiškėjui arba suinteresuotajam asmeniui ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo pareiškimo gavimo dienos. Komisija pareiškimo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu.

40. Mokyklos bendruomenės narys, dėl kurio gautas pareiškimas arba informacija, informuojamas apie jo turinį (pateikiama pareiškimo kopija). Jis pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos.

41. Mokyklos bendruomenės narys turi teisę dalyvauti Komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs pareiškimas arba informacija.

42. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kai atliekamas tyrimas.

X. KOMISIJOS SPRENDIMAI

43. Komisija svarstomais klausimais priima sprendimus.

44. Komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip trys nuolatiniai Komisijos nariai.

45. Komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Komisijos pirmininko balsas.

46. Nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė DEK, Komisija, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti šias priemones:

47.1. raštu įspėti Mokyklos bendruomenės narį ir informaciją apie Komisijos sprendimą paskelbti Mokyklos informaciniame stende;

47.2. pasiūlyti Mokyklos direktoriui paskirti vieną iš drausminių nuobaudų: Mokyklos bendruomenės nariui – pastabą, įspėjimą, papeikimą ar viešą atsiprašymą.

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52. DEK skelbiamas viešai – Mokyklos internetiniame puslapyje.

53. Kiekvienas Mokyklos bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis šiuo DEK.

PRITARTA
Lazdijų r. Švėtežerio mokyklos
Mokytojų tarybos 2019-04-05 posėdžio
protoliniu nutarimu
(protokolo Nr.02)